

Fiskeripolitisk redegørelse af 29/5 97 (Redegørelse nr. R 28).

Fødevareministeren (Henrik Dam Kristensen): MÅL OG STRATEGIER FOR FISKERI- SEKTOREN

Regeringens overordnede mål ved fastlæggelsen af fiskeripolitikken og ved forvaltningen af fiskerisektoren er at styrke erhvervenes potentiale for øget værditilvækst under skiftende forhold. Danmark skal i international konkurrence sikre en høj indtjening og beskæftigelse i sektoren under hensyn til princippet om bæredygtighed.

Udviklingen af fiskerisektoren er afhængig af de rammer, der fastlægges af EU. Det er Regeringens opfattelse, at bevidstheden om rækkevidden af EU's kompetence har stor betydning af to grunde. For det første fordi en klar opfattelse af vore påvirkningsmuligheder i Fællesskabets fiskeripolitik er afgørende for at påvirke politikken. For det andet fordi en forståelse af egne muligheder er en forudsætning for at udnytte det nationale råderum optimalt.

Internationalt er fiskerisektoren organiseret forskelligt. I en række store europæiske fiskerionationer er der ofte sammenfaldende ejerskab mellem fiskeindustrien og flåden. Kapitaladgangen og muligheden for at styre tilførsler og produktion gennem hele kæden fra fangst til afsætning er her væsentlig forskellig fra situationen i Danmark. Det er Regeringens opfattelse, at ejerstrukturen i den danske fiskerisektor har vist sig at være både funktionsdygtig og effektiv. Regeringen lægger derfor til grund, at det fortsat bør være erhvervsfiskere, der ejer fartøjerne og driver fiskeriet, og at en konkurrencedygtig dansk flåde også fremover vil være sammensat af både større fartøjer og fartøjer til det kystnære fiskeri.

Den globale udviklingen inden for fangst, forarbejdning og afsætning af fiskeprodukter ændrer hastigt forudsætningerne for erhvervet. Dansk fiskeri kan ikke være upåvirket heraf, og Regeringen ønsker med redegørelsen at pege på en række af de tilpasninger, der er nødvendige for en fortsat udvikling af den danske fiskerisektor.

På baggrund af redegørelsens vurderinger af fiskerisektorens rammer, dens problemer og styrkeområder er det Regeringens opfattelse, at nedenstående strategiske mål – internationalt og nationalt, bør udgøre grundlaget for fiskeripoli-

tikken i de kommende år. Regeringen finder, at opnåelsen af disse mål forudsætter et tæt samarbejde med fiskeriets organisationer.

1. Bæredygtigt fiskeri,
2. Lige konkurrence,
3. Udviklingsorienterede støtteordninger,
4. Forskning og udvikling på fødevarerområdet.

Der er i tilknytning til målene angivet en række indsatsområder, som Regeringen finder er af central betydning, og hvor det vurderes, at der er muligheder for at præge udviklingen.

I sammenhæng hermed lægger Regeringen vægt på, at der på uddannelsesområdet sikres en udvikling, der understøtter de fremadrettede tiltag. Det er således Regeringens opfattelse, at der bl.a. med den nye fiskeriuddannelse er skabt grundlag herfor.

Bæredygtigt fiskeri

EU's og den danske forvaltning af fiskeressourcerne skal sikre et økonomisk selvberende fiskerierhverv på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag og i respekt af kravet om sunde fødevarer.

Omfanget af udsmid eller discard er et væsentligt problem i fiskeriforvaltningen. Alene i Nordsøen discardes årligt ca. 500.000 tons fisk. En del af discarden skyldes lovbestemte krav om genudsætning af fisk under mindstemål, genudsætning af beskyttede arter over den tilladte bifangstprocent og genudsætning af arter, når kvoten er opbrugt. Andre årsager kan være økonomisk bestemte, f.eks. betinget af industriens efterspørgsel efter bestemte størrelsessorteringer eller hvis fiskeren ønsker at udnytte meget små fangstrationer til kun at lande fisk af en særlig størrelse eller kvalitet.

Forskning og rådgivning om ressourcer og fiskeri

EU's fiskeriforvaltning bygger på den internationale biologiske rådgivning. Det er åbenbart, at forvaltningens succes i vidt omfang afhænger af, at rådgivningen afspejler virkeligheden så præcist som muligt. I det nuværende system med rådgivning og efterfølgende kvotefastsættelse kan der gå relativt lang tid fra indsamling af biologernes datamateriale og til fastsættelsen af de kvoter, som fiskerne skal overholde. Denne afstand er betinget dels af forvaltningssystemet, dels af rådgivningens tilrettelæggelse, og den bidrager til usikkerhed i rådgivningen. En formindskelse af denne usikkerhed vil medføre

en bredere accept af fiskeriforvaltningen og dens rådgivningsgrundlag.

Rådgivningen om kvotegrundlaget bør være aktuel og fangstdatagrundlaget må forbedres. Økosystemhensynet bør i højere grad indarbejdes i rådgivningen og usikkerheden i rådgivningen bør fremgå for de enkelte bestande.

Rådgivningen om forvaltningsmetodernes betydning for ressourcer og økonomi bør forbedres. Rådgivningen om fangstmetoderne og deres effekt bør udvikles. Regeringen har taget initiativ til en national fiskeriforskningstrategi, der foreligger medio 1997 med en række anbefalinger i tråd med ovennævnte mål.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil, på basis af en vurdering af tilrettelæggelsen af rådgivningen gennemføre drøftelser med EU-Kommissionen med henblik på, at EU og Danmark anmoder ICES (Det Internationale Havundersøgelseråd) om en vurdering af de praktiske muligheder for en mere aktuel rådgivning.
2. Regeringen vil, inden for rammerne af EU-samarbejdet, medvirke til en udmøntning af bæredygtighedsprincippet i fiskeriforvaltningen.

Ressourceforvaltningen i EU

Det er Regeringens opfattelse, at de vigtigste opgaver for fiskeripolitikken i EU i de kommende år bliver, at indarbejde bæredygtighedskriterierne i forvaltningen, at minimere udsmid af fisk, og at skabe større accept for nødvendigheden af en effektiv bevaringspolitik.

Danmark er det eneste land i EU, der driver industrifiskeri i større omfang. Industriefiskerierne udnytter små arter som tobis, sperling og brisling. Fiskeriet foregår med småmaskede redskaber, hvor der kan optræde bifangster af arter, som udnyttes i konsumfiskeriet.

Industrifiskeriet er efter Regeringens opfattelse en berettiget og væsentlig del af EU's fiskeripolitik, men det må erkendes, at Danmark må bære den væsentligste byrde i forbindelse med tilrettelæggelsen og dokumentationen af industrifiskeriet som et forsvarligt og bæredygtigt fiskeri.

Regeringen har iværksat et udvalgsarbejde vedrørende industrifiskeriets fremtid.

EU-Kontrolforordningens bestemmelser er ikke fuldt udmøntet i EU, herunder gennemførelsen af et flerstrengt fangstkontrollsystem, som kombinerer logbogsoplysningerne med de

faktiske afregningsoplysninger. En forbedret registrering vil bidrage til kvoteoverholdelsen og til en bedre balance mellem fiskerflådernes størrelse og fangstmulighederne.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil arbejde for, at der i EU fastlægges flerårige forvaltningsmål for de vigtigste og mest belastede bestande i overensstemmelse med bæredygtighedsprincipperne og under hensyn til målsætningen om, at udsvingene i fiskerimulighederne fra år til år holdes indenfor et begrænset interval.
2. Regeringen vil i EU arbejde for en udvikling i fiskerflådernes kapacitet, der er i overensstemmelse med de flerårige forvaltningsmål.
3. Regeringen vil arbejde for, at medlemslandene i EU forpligtes til at gennemføre en forbedret registrering af fangster og discard, bl.a. i bomtrawlsfiskeriet, og vil herunder sikre en bedre dokumentation af industrifiskeriets fangstsammensætning.
4. Regeringen vil arbejde for, at industrifiskeriet får mere stabile rammer bl.a. gennem medvirken til udmøntningen af balancerede bæredygtighedskriterier.
5. Regeringen vil fortsat arbejde for en forbedring af flerårsfleksibiliteten og for en forvaltning, der i højere grad tager hensyn til flerartsfiskeriet.

Fordelingspolitikken i EU

Regeringen arbejder ud fra den forudsætning, at den faktiske anvendelse af princippet om »den relative stabilitet« og udstrækningen af de særlige nationale fiskerizoner (12 sømil) er uændret i de kommende år. Regeringen ønsker tidligt at inddrage erhvervet i overvejelserne om revisionen, og vil på den baggrund nedsætte et udvalg, der bl.a. identificere problemer og udviklingsmuligheder i den fælles EU fiskeripolitik. Formålet hermed er, at fastlægge en overordnet dansk strategi for fiskeripolitikens udvikling i EU, og herunder komme med konkrete anbefalinger til forsøg og udviklingsplaner til støtte herfor.

Ressourceforvaltningen i Danmark

Regeringen finder, at ulemperne ved det nuværende rationssystem er tungtvejende. Ikke mindst når det gælder de enkelte fartøjers muligheder for langsigtet at planlægge fiskeriet. Også problemerne med udsmid af fisk er reelle. En fortsat fornyelse af reguleringssystemet er

derfor en forudsætning for at styrke en langsigtet, rationel og bæredygtig udnyttelse af de fiskeressourcer, der er til rådighed.

Regeringen vil tage initiativ til, at man i samarbejde med fiskeriets organisationer sætter nye forsøg i gang med nationale reguleringssystemer. Ikke mindst i konsumfiskerierne i Nordsøen og Skagerrak, hvor der især er problemer med discard, har en fornyelse af reguleringssystemet prioritet.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil tage initiativ til, at det igangværende forsøg med indsatsregulering i Kattegat udvides til også at omfatte konsumfiskerierne i Nordsøen og Skagerrak. I forbindelse med fastlæggelsen af grundlaget for reguleringsforsøg vil fleksibiliteten indenfor EU's forvaltningsrammer blive vurderet og drøftet med EU-Kommissionen.
2. Regeringen vil tage initiativ til en vurdering af det nationale regelgrundlag, bl.a. med henblik på en vurdering af hvorledes ressourcenyttelsen bliver så høj som muligt. Øget anvendelse af årsmængder vil indgå i disse overvejelser.

Discardproblematikken

Regeringen finder, at der er tale om et komplekst problem, hvor konkrete reguleringer, iværksættelse af udviklingsarbejder og holdningsbearbejdelse må gå hånd i hånd for at skabe forhold, der nu og på længere sigt kan medføre en forbedring af situationen. Regeringen ønsker foreløbig at arbejde på grundlag af nedenstående.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil arbejde for, at EU skaber incitamenter til at afprøve alternative forvaltningsmetoder især m.h.p. at reducere udsmid af fisk.
2. Regeringen vil arbejde for, at maskemål og mindstemål i EU fastlægges således, at discarden minimeres.
3. Regeringen vil arbejde for, at identificere og dokumentere discardforholdene i forskellige fiskerier, bl.a. bomtrawlfiskeri, og gennemføre vurderinger af mulighederne for ændringer af de tekniske og forvaltningsmæssige forudsætninger for kritiske fiskerier.
4. Forskning og rådgivning vedrørende mulighederne for at drive mere selektive fiskerier bør intensiveres. Herunder en øget indsats

vedrørende udvikling af selektive fangsteknikker, bl.a. gennem nye redskabstyper, nye teknikker for redskabernes anvendelse og for anvendelse af sensorsystemer til registrering af hvilke fisk, der går i redskabet under fiskeriet.

5. Regeringen vil indlede en dialog med fiskeriets organisationer om en strategi for holdningsbearbejdning, information og uddannelse af fiskere.
6. Regeringen vil søge i højere grad at målrette forsøgene med anvendelse af fiskearter, eller størrelsessorteringer der ikke normalt ilandbringes. Forsøgene bør ske i samarbejde med fiskerne og industrien under hensyn til sammenhængen mellem fiskeriets tilrettelæggelse og de afsætningsmæssige muligheder.

Styringen af fiskerflåden i Danmark

Fornyelse af flåden er et nødvendigt middel til at sikre danske fiskeres fremtid.

Det er nødvendigt med en statslig styring af rammerne for den samlede flådekapacitet, og det er Regeringens opfattelse, at flådens størrelse fortsat skal nedbringes, hvis der skal skabes grundlag for en tilfredsstillende indtjening og fornyelse, og at en yderligere løbende reduktion vil være nødvendig i takt med fornyelsen og effektivisering af flåden.

I de seneste år har reglerne for indsættelse af ny kapacitet været begrænsende. Indførelse af nye fartøjer til flåden har kun kunnet gennemføres af fiskere, der lod et tilsvarende fartøj, som den pågældende havde ejet i 2 år, udgå af den danske flåde.

Regeringen vurderer derfor, at der til gavn for den nødvendige fornyelse af fiskerflåden, er behov for en mere fleksibel adgang for fiskerne til at skaffe sig kapacitet til erstatning for den kapacitet, der er aktiv i fiskerflåden.

Danske fiskere vil med en større fleksibilitet opnå en højere grad af sidestilling med fiskere i andre lande omkring Nordsøen, hvor fornyelsesprocessen allerede har været i gang i nogen tid.

Da en fortsat reduktion af flåden prioriteres højt, forudsætter en overdragelse af fiskefartøjer, der af den nye ejer umiddelbart kan danne grundlag for ny kapacitet til nybygning eller indførelse af fartøjer, at der i disse tilfælde kun kan indsættes mindre fangstkapacitet end den kapacitet der går ud. Da ordningen hvor fangstkapacitet erstattes med ny kapacitet er central, bør der generelt lægges vægt på, at den fangst-

kapacitet, der danner grundlag for udskiftning er aktiv.

Regeringen vil i sammenhæng med disse overvejelser overveje en omlægning af støtteordningerne til gavn for nybygning af fartøjer.

Indsatsområde:

1. Regeringen vil efter nedenstående retningslinier undersøge muligheden for en mere fleksibel adgang for fiskere til at skaffe sig kapacitet (tonnage og motorkraft) med henblik på nybygning og eventuel import af nyere fartøjer til fiskerflåden:

1. Modernisering og udskiftning af eksisterende fartøjer

Fiskere der ønsker at udvide eller udskifte et eksisterende fartøj kan efter gældende regler opnå tilladelse hertil indenfor en begrænset kapacitetsramme. Tilladelserne gives inden for en samlet kapacitetsramme gældende for perioden 1997-1999.

2. Sammenlægning og opsplittning af kapacitet til nye fartøjer

Der kan gives tilladelse til sammenlægning eller opsplittning af kapacitet med henblik på, at den anvendes til nybygning eller indførsel af nyere fartøjer af en hensigtsmæssig størrelse. Samtidig fjernes »to-årsreglen«, således, at »karensperioden« fra kapaciteten anskaffes og til den må genanvendes i forbindelse med et nyt fartøj ophæves. Anvendelsen af ordningen forudsætter, at der sker en kapacitetsreduktion i forbindelse med opsplittning og sammenlægning af fartøjer.

Reglerne anvendes indtil videre således, at fartøjer under en vis længdegrænse ikke kan sammenlægges til større fartøjer.

3. Tilladelser fra kapacitetspuljen til nye fartøjer

Erhvervsfiskere kan, med henblik på nybygning af et fiskerfartøj, opnå kapacitetstilladelse indenfor en given samlet kapacitetsramme gældende for perioden 1997-1999, uden at et andet fartøj udgår. Fartøjer til det kystnære fiskeri, som opfylder høje krav til bæredygtigt fiskeri og fangstudnyttelse vil blive prioriteret.

4. Kapacitetsregler for afgrænsede flådesegmenter

Fiskere, der driver samarbejdende fiskerier kan inden for en given kapacitetsramme opnå tilladelse til en samlet plan til fornyelse af de omfattede fartøjer.

Planen forudsætter, at der sker en reduktion i den samlede effektive kapacitet.

5. Regler vedrørende aktive fartøjer

Med henblik på at sikre administrationen af reglerne om tilladelse til anvendelse af flådekapacitet forventes en vurdering af behovet for at skabe klare regler, bl.a. vedrørende kravet til fartøjets aktivitet som betingelse for opretholdelse af kapacitetstilladelse til fiskerfartøjer.

Rekreativt fiskeri

Ved tilrettelæggelse af fiskeriet for de ferske vande og kystnære områder er det formålet, at sikre bevaring og ophjælpning af en alsidig bestand af naturligt forekommende fisk, krebs og bløddyr og at sikre befolkningens mulighed for at drive fiskeri.

Indsatsområder:

1. Sikring af naturligt selvreproducerende bestande.
2. Opstilling af en målsætning, der tager sigte på at sikre flest mulig gavn og glæde af det rekreative fiskeri med rimelig hensyntagen til andre interesser i områderne. Målsætningerne skal anvendes både ved fastlæggelse af generelle regler og ved gennemførelse af konkrete regler i særligt interessante områder.

Med henblik på at tilføre området en så bred indgangsvinkel som mulig planlægges der i slutningen af 1997 afholdt en konference om det rekreative fiskeri.

Lige konkurrence

EU's præferenceaftaler om handel med en række lande og landegrupper omfatter forarbejdede varer, som følge heraf er problemet om »toldanomali« opstået. For en række fiskerivarer, især hvidfisk, er der et misforhold mellem told på råvarer og præferencetold på halv- og helfabrikata. Det svækker EU forarbejdningsindustriens konkurrenceevne overfor tredjelandsvirksomheder, der har fri adgang til råvarer og fordelagtig toldmæssig adgang til EU-markedet for forarbejdede varer.

De handelspolitiske rammer skal fremme EU's og Danmarks position som forædler af råvarer til EU's marked og til eksport.

Ved revisionen af EU's strukturfonde vil Regeringen indtage en kritisk holdning til den støtte, der skal fremme sektorens modernisering

og udvikling. Den danske grundholdning er, at direkte støtte til enkeltvirksomheder bør undgås på grund af de konkurrenceforvridende effekter. På den anden side vil Regeringen være indstillet på at anvende de ordninger, som vedtages inden for EU, da den danske fiskerisektor ellers vil blive stillet vanskeligt i den internationale konkurrence.

Regeringen ønsker fortsat at prioritere støtten til strukturtilpasning af fiskerflåden. Denne målsætning vil ligeledes skulle gælde de nye EU-medlemslande i Østersøområdet.

EU-strukturfondspolitikken, skal være konkurrencemæssigt neutral, også i et udvidet EU.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil arbejde for konkurrencelighed mellem EU's og tredjelands producenter ved fjernelse af toldanomalien.
2. Regeringen vil arbejde for en tilpasning af markedsordningen, der afspejler EU's underforsyning med fisk.
3. Regeringen vil arbejde for, at EU-strukturfondspolitikken skal være konkurrencemæssigt neutral, også i et udvidet EU.

Udviklingsorienterede støtteordninger

Mange års målrettet flådereduktion har nu bragt Danmark i en situation, hvor det er vanskeligt på samme tid at fastholde målsætningen om en fortsat reduktion og den nye målsætning om fornyelse af flåden. Det vil især være vanskeligt at sikre den langsigtede fornyelse, som kun kan opnås gennem tilgang af nye fartøjer. Der er en tendens til, at den kapacitet der fjernes med ophugningsstøtte bliver erstattet af kapacitetsudvidelser ved ombygninger af eksisterende ældre fartøjer. Denne udvikling er uheldig for flådens struktur på længere sigt. Støtteordningerne til nybygning, modernisering og ophugning bør derfor omlægges.

Som led i omlægningen af kapacitetsretningslinierne bør ophugningsordningen reduceres eller afvikles og en nybygningsstøtte iværksættes, hvor nybygningsstøtteordningen skal ses i sammenhæng med kapacitetsretningsliniernes krav om, at der ved nybygning skal tages større kapacitet ud af flåden end der sættes ind. Ordningen vil betyde en indirekte støtte til ophugning af fartøjer.

Indsatsområder:

1. Ophørsordningen søges tilpasset således, at ansøgere, der efter ophugning af fartøjet

ønsker at beholde en del af kapaciteten – fx til brug for et mindre fartøj – kan gøre dette efter en modsvarende reduktion i støttebeløbet.

Støttesatserne reduceres, således, at de ikke påvirker det almindelige marked for fartøjer.

Ordningen målrettes eventuelt til fiskerier med særlige problemer.

2. Der etableres inden for gældende bevillingsrammer en nybygningsstøtte til fiskere, der har en kapacitet efter et fartøj, der er gået ud uden støtte. Støtten kan gøres betinget af, at ansøger tager kapacitet ud af flåden uden offentlig støtte.

Forskning og udvikling på fødevarerområdet

Regeringen lægger vægt på en samlet fødevarerstrategi, hvor forskning og udvikling vedrørende fiskeprodukternes kvalitet, sundhed og ernæringsværdi bør udgøre et prioriteret indsatsområde på såvel kort som langt sigt. Regeringen ser bestræbelserne på dette område i sammenhæng med kravene til øget forbrugeroplysning om produktionsmetoder og produktindhold.

Regeringen har taget initiativ til en national fiskeriforskningstrategi, der foreligger medio 1997 med en række anbefalinger inden for de nævnte områder.

Integreret håndtering, behandling og mærkning af fisken

Grundlaget for udviklingen i fiskerisektorens forarbejdningsområde bør understøttes gennem en øget satsning på en integreret strategi i forsknings- og rådgivningsarbejdet, hvor udvikling af fangsthåndtering, omsætningssystemer, integrerede kvalitetsnormer gennem kølekæden og produktokumentation fremmes.

Da fisk grundlæggende skal konkurrere med andre fødevarer, som relativt set ventes at blive billigere er det nødvendigt at sikre kvaliteten for at opnå et prisniveau, der kan give en rimelig indtjening.

De mange initiativer om miljømærkning kan medføre, at der introduceres en række forskellige mærkningsordninger, der trods gode hensigter i stedet gør mærkningen af fiskerivarer uoverskuelig for forbrugerne. Derfor må der findes en fælles løsning, f.eks. i EU, om miljømærkning.

Indsatsområder:

1. Regeringen vil i samarbejde med fiskeriets organisationer undersøge mulighederne for, at sikre en forøgelse af værdiudbyttet og forbedring af produktokumentationen i forbindelse med fiskens gang gennem omsætningskæden.
2. Regeringen vil arbejde for, at der nationalt iværksættes en frivillig mærkningsordning til fremme af produktion og afsætning af fiskeriprodukter af særlig høj kvalitet.
3. Regeringen vil arbejde for, at en eventuel mærkning af fiskeprodukter med oplysninger vedrørende f.eks. de forhold hvorunder fiskeriet er foregået sker som en fælles løsning i EU.

Det videre arbejde

I arbejdet med fiskeripolitikken i EU vedtages en række forordninger af større eller mindre rækkevidde for fiskerierhvervet. Disse vil

naturligvis blive behandlet i Folketingets Europaudvalg og det er Regeringens ønske, at en bred tilslutning til redegørelsen kan bidrage til en god sammenhæng i dialogen om dansk fiskeripolitik og dens gennemførelse.

De strategiske mål indebærer kun i begrænset omfang behov for lovgivning. Regeringen finder, at den danske fiskerisektor i den nuværende situation – præget på en gang af problemer og nye gunstige muligheder, er bedst tjent med en politik, der har bred støtte. Regeringen indbyder med redegørelsen Folketinget til at drøfte rammerne for sektoren i de kommende år.

_____

Hermed slutter redegørelsen.

_____

Forskningspolitisk Redegørelse af 30/5 97
(Redegørelse nr. R 29).**Forskningsministeren (Jytte Hilden):***Klar til omstilling*

Siden regeringen trådte til i 1993 har den offentlige forskning fået en vitaminindsprøjtning på 2 mia. kr. Regeringen har som led i den øgede satsning på forskning lanceret en national forskningsstrategi, som lægger op til en bedre prioritering af dansk forskning. Danmark og dansk forskning må konstant være klar til omstilling. Regeringen vil nu omsætte planer til handling og realisere ambitiøse mål inden for en række centrale områder, bl.a. bio-teknologi, materiale-teknologi og IT. På kanten til det 21. århundrede må Danmark som altid finde sine nicher og styrkepositioner.

Forskning i verdensklasse

Verden rykker tættere på. Internettet viser os, at ethvert land, enhver region og enhver af os må forholde sig til den globalisering, som bliver en stadig mere naturlig del af vores hverdag.

Vi skal møde den udfordring, som den globale udvikling og den globale kappestrid udgør. Vi skal ikke nødvendigvis begræde, når en dansk virksomhed flytter produktion væk fra

Danmark for at etablere sig i Østeuropa eller Sydøstasien. Vi skal i stedet bygge videre på de stærke sider, vi har i samfundet, og dermed trække endnu flere kvalificerede folk til Danmark fra udlandet. De skal komme, fordi vi har en højtudviklet infrastruktur og ikke mindst nogle af verdens mest attraktive udviklingsmiljøer.

Vi skal udbygge det, vi er gode til. Vi skal satse mere på forskning og bruge forskningsressourcerne mere målrettet for at få det størst mulige udbytte på alle fagområder. Vi skylder de kommende generationer at forvalte vores viden bedst muligt og derigennem tage vare på vores fælles velfærd. Danmark skal være foregangsland, og den stafet skal vi give videre til børn og børnebørn.

Heldigvis tyder internationale undersøgelser på, at kvaliteten af dansk forskning på en række betydende områder er i verdensklasse, og at dansk forskning bruges flittigt af andre landes forskere, jf. figur 1. Men til dette fine skudsmål hører også den kendsgerning, at Danmark kan blive meget bedre til at skabe innovative forskningsmiljøer og til at udnytte forskningsresultater kommercielt. Sammenlignet med de mest succesfulde udenlandske erfaringer går udviklingen på dette område for langsomt i Danmark.